

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko – Neretvanska Županija
OPĆINA PROZOR – RAMA
Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije**

Općina Prozor-Rama, Kralja Tomislava bb, tel/fax: ++ 387 36 771 912, 771 342,
e-mail: razvoj@prozor-rama.org , www.prozor-rama.org

**IZVJEŠĆE O RADU
Službe za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije
za period 01.01. - 31.12. 2022. godine**

Prozor-Rama, veljača 2023. godine

UVOD

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije utemeljena je Odlukom o osnivanju općinskih službi za upravu općine Prozor – Rama („Sl. glasnik općine Prozor – Rama“ broj: 03/08) i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi u Općini Prozor – Rama.

Služba je u ovom izvještajnom razdoblju obavljala poslove iz djelokruga svog rada, a posebno:

pripremala prijedloge odluke i druga akta iz oblasti gospodarstva koje su u ovlasti Općine, surađivala sa drugim općinskim službama, pripremala informacije, izvješća, obrazloženja za Općinsko vijeće,

pratila i analizirala stanje u gospodarstvu te stanje zaposlenosti, predlagala poticajne mjere, izrađivala analize i izvješća, davala informacije i stručne pomoći potencijalnim ulagačima, te u tom smislu pripremala prijedloge akata koje donose jedinica lokalne samouprave,

vodila potrebne evidencije, izdavala uvjerenja, potvrde, rješenja i sl., surađivala s određenim strukovnim udrugama u gospodarstvu, poljoprivredi,

vodila korespondenciju po zahtjevima i dopisima s viših razina vlasti za određenim podacima i informacijama iz oblasti Službe u cijelosti, surađivali sa domaćim i međunarodnim organizacijama u aktivnostima od značaja za gospodarstvo.

Poslovi unutar Službe odvijali su se kroz dva Odsjeka:

I. Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam:

- Razvojni projekti, Program poticaja zapošljavanja

- Poslovi iz oblasti turizma

- Poslovi iz oblasti vodoprivrede, okoliša i šumarstva

- Redovne aktivnosti – Suradnja sa nadležnim ministarstvima, agencijama, fondovima, izrada izvješća-informacija

- Poslovi upravnog rješavanja

- Poslovi iz oblasti poduzetništva i obrta,

- Poslovi iz oblasti poljoprivrede, veterinarstva, zemljišta i statistike

II. Odsjek za financije

- Redovne aktivnosti odsjeka iz oblasti financija i računovodstva

III. Ostale aktivnosti Službe, sudjelovanje u pripremama materijala za sjednice općinskog vijeća Prozor-Rama

I. Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam:

U ovom izvještajnom razdoblju Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam zaprimio je 1466 zahtjeva-predmeta, koji se odnose na izvršenje zakona i drugih propisa, upravnog postupka iz oblasti poduzetništva, trgovine, ugostiteljstva, obrta, poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, turizma, veterinarstva, lova, ribolova, turizma i zaštiti okoliša. Djelokrug rada se odnosio i na obavljanje plansko-analitičke, statističke poslove, praćenje i ostvarivanje suradnje sa županijskim i federalnim tijelima, međunarodnim fondovima u pravcu apliciranja projekata za razvoj gospodarstva.

1. RAZVOJNI PROJEKTI, PROGRAM POTICAJA ZA ZAPOSŁJAVANJE

1.1. Program poticaja za zapošljavanje u općini Prozor-Rama za 2022.

Tijekom 2022. godine obavljane su aktivnosti po Javnom pozivu za korištenje sredstava po Programu poticaja za zapošljavanje u općini Prozor – Rama.

Glavna aktivnost odnosila se na projekt GS RAMA.

U prethodnom razdoblju po ovom projektu obavljeno je slijedeće

- Sporazum o zajedničkoj suradnji u oblasti poduzetništva u Prozoru-Rami, potpisan na svečanoj sjednici Općinskog vijeća Prozor-Rama, 6. 9. 2021. godine između općine Prozor- Rama i GS HOLDING GmbH Regensburg, Njemačka,
- Odluka o davanju suglasnosti na nacrt Ugovora o potpori za zapošljavanje po projektu „GS-RAMA“ d.o.o. Prozor-Rama, 20. 10. 2021. Ovom odlukom Općinsko vijeće je dalo suglasnost na nacrt Ugovora o potpori za zapošljavanje po projektu „GS-RAMA“, između općine Prozor-Rama koju zastupa načelnik dr. Jozo Ivančević i GS Holding GmbH, sa sjedištem u Regensburgu, Njemačka, koju zastupa direktorica Snježana Kopruner, kao investitor.
- Odluka o određivanju Poslovne zone Izlaz – 22. 11. 2021. Ovom Odlukom određuje se poslovna zona „IZLAZ“ na području općine Prozor-Rama, definira njezin obuhvat i granice, određuje namjena poslovne zone, opremanje, razvijanje ili obnavljanje infrastrukture u poslovnoj zoni, upravljanje.
- Odluka o utvrđivanju javnog interesa za područje poslovne zone Izlaz -22. 11. 2021. Utvrđuje se da je od javnog interesa izgradnja dijela poslovne zone Izlaz čija je izgradnja u skladu s prostorno-planskom dokumentacijom, odnosno Prostornim planom općine Prozor-Rama te da se u tu svrhu može pristupiti potpunom izvlaštenju nekretnina u obuhvatu poslovne zone Izlaz. Postupak izvlaštenja predmetne nekretnine završen je početkom 2022. godine.

Tijekom 2022. godine po projektu GS RAMA obavljene su slijedeće aktivnosti:

- Ugovor o potpori zapošljavanju po projektu GS RAMA podržan je na sjednici Općinskog vijeća Prozor – Rama te potpisan dana 26.4.2022. godine. Po ovom ugovoru općina se obvezala dati financijsku potporu u visini od 2 milijuna KM, dati uređeno zemljište veličine cca 100.000 m², pružiti i druge potrebne potpore u organizacijskom smislu (učeničke stipendije, prijevoz radnika na obuke, blagovremene dozvole i slično), a investitor se obvezao izgraditi i pustiti u rad tvornički kompleks u kojemu će se proizvoditi metalski proizvodi.
- Izvršena registracija novog poduzeća pod nazivom „GS-RAMA“ d.o.o. Prozor – Rama, dana 2.6.2022. god u Županijskom sudu u Mostaru. Naknadno pribavljen ID porezni broj, Statistički broj, PDV broj,
- Anex Ugovora kojim je definirano novoosnovano poduzeće GS RAMA d.o.o. kao preuzimatelj svih obveza i prava po Ugovoru između Općine Prozor – Rama i GS HOLDING GmbH Regensburg. Anex potpisan dana 6.7.2021.
- Anex 1 Ugovora o potpori zapošljavanju po projektu GS RAMA pripremljen je i potpisan dana 6.7.2022. i njime je regulirano, između ostalog, plaćanje radova na pripremi zemljišta za izgradnju tvornice,
- Anex 2 Ugovora o potpori zapošljavanju po projektu GS RAMA potpisan je 12.10.2022. i njime je regulirana uplata prve tranše poticajnih sredstava u visini od 500.000,00 KM.
- Anex 3 Ugovora o potpori zapošljavanju po projektu GS RAMA potpisan je 15.2.2022. i njime je regulirano davanje garancije od strane GS TMT Travnik.
- Od kraja 2020., te tijekom 2021., 2022. i 2023. godine obavlja se prijevoz uposlenika koji su ugovorili rad u okviru GS Holding i obučavaju se za rad u GS RAMA, sukladno spomenutom ugovoru. Izvršen je i sastanak sa učenicima i roditeljima u Srednjoj školi u Prozoru sa ciljem dogovaranja prilagođenog sustava učenja u Srednjoj školi.
- Sredinom 2022. godine otpočeli su pripremni radovi na uređenju zemljišta, izvođač: Livnolutevi d.o.o.

- Rješavanje inspekcijskog nadzora nad uređenjem zemljišta, sa zabranom daljnjeg rada na uređenju zemljišta, trajalo je od sredine rujna 2022. godine i dalje,
- Pokrenuti su postupci za ishođenje prethodne elektroenergetske suglasnosti od JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar,
- Investitor je ugovorio izgradnju konstrukcije za izgradnju hale od prednapregnutog betona, od izvođača Komotin d.o.o. Jajce,
- Dana 30.11.2022. položen je kamen temeljac za izgradnju tvorničkog kompleksa „GS – RAMA“ d.o.o. na lokaciji Poslovna zona Izlaz, potpisana je Povelja (načelnik Jozo Ivančević i direktorica Snježana Kopruner) i ugrađen kao vremenska kapsula u temelj prvog stupa nove tvornice. Svečanosti prisustvovali dva predstavnika tvrtke kupca „Libherr“ iz Austrije, veliki broj gospodarstvenika iz Rame, Tomislavgrada, Jajca, Mostara i drugih mjesta, kao i radnici koji se obučavaju za rad u novoj tvornici i brojni građani.
- Početkom veljače 2023. kreiran je javni poziv za dodjelu učeničkih stipendija od strane općine Prozor – Rama i GS RAMA, sa ciljem obuke za kasniji rad u tvornici,
- Anex 4 Ugovora o potpori zapošljavanju po projektu GS RAMA potpisan je 20.2.2023. i njime je regulirana uplata druge tranše poticajnih sredstava u visini od 500.000,00 KM, kumulativno 1.000.000,00 KM.
- Anex 5 Ugovora o potpori zapošljavanju po projektu GS RAMA potpisan je 7.3.2023. i njime je regulirana garancija u obliku 10 mjenica i bankarska garancija na 1.000.000,00 KM, od GS TMT Travnik.

Ovim su izvršene planirane pripreme za izgradnju tvornice metalnih proizvoda GS RAMA d.o.o. Prozor – Rama.

Tijekom 2022. praćena realizacija poticaja dodijeljenih tijekom 2021. godine: Crystal Ice d.o.o., Galić commerce d.o.o., A.Č. Amazon d.o.o. i SOR Pekarna Nikolić.

Tijekom 2022. godine nije bilo iskazivanja interesa za novo zapošljavanje po poznatim uvjetima, te nije raspisivan javni poziv.

1.2. Projekt ReLOaD2

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 (ReLOaD2) je nastavak inicijative podržane od strane Evropske unije - Projekat jačanja lokalne demokratije i proširenog Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu. Ovaj projekat financira Europska unija (EU) a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP).

U 2022. godini nastavljene su aktivnosti na projektu koji je pokrenut u 2021. godini. 15.2.2022. je održana javna rasprava o ReLOaD2 projektu na kojoj su učesnici upoznati sa aktivnostima koje će se sprovesti u okviru projekta. 8.3.2022. je objavljen Javni poziv organizacijama civilnog društva/nevladinim organizacijama za predaju projekata, poziv je bio otvoren do 5.4.2022. Otvoreni dan je održan 11.3. u prostorijama Općine. Za zainteresirane predstavnike organizacija civilnog društva, organiziran je dvodnevni Trening za upravljanje projektnim ciklusom (PCM). Od ukupno 8 primljenih projektnih prijedloga, komisija za evaluaciju je izabrala 3. Izabrani su projekti sljedećih organizacija: Veslački klub "Rama", Crveni križ i Udruga građana djece sa posebnim potrebama "Djeca nade". Te organizacije su ukupno dobile 56.656,50 KM.

Dva projekta su uspješno realizirana do kraja 2022. godine dok će projekat Veslačkog kluba "Rama" trajati do veljače 2023. godine.

1.3. Projekt LINK4StartUps

Potpisan je dana 13.9.2022. ugovor sa organizacijom LINK Mostar o uključenju općine Prozor – Rama, zajedno sa gradovima Mostar i Konjic, te sveučilišnim institucijama, u projekt LINK4StartUps kojemu je cilj pokrenuti posao u 5 do 8 novoosnovanih obrta ili poduzeća uz prethodnu obuku u izradi i praćenju poslovnog plana. Objavljen je Javni poziv zainteresiranim osobama, organizirana obuka za izradu poslovnih planova. Nakon obuke zainteresirani su sačinili poslovne planove i kandidirali ih za sufinanciranje. Povjerenstvo je ocijenilo 7 (sedam) projekata prihvatljivim, te su izvršene pripreme za potpisivanje ugovora, odnosno za osnivanje 7 (sedam) novih obrta ili poduzeća koji će uposliti najmanje 7 novih uposlenika. Novoosnovani obrti će dobiti opremu i materijal u vrijednosti od 7.142,00 KM, uz obvezu zadržavanja obrta i zaposlenih kroz razdoblje od najmanje 12 mjeseci.

Općina Prozor – Rama u projektu sudjelovala je sa 10.000,00 KM.

Realizacija projekta je u tijeku.

1.4. EU4Agri Podrška investicijama u diversifikaciju ekonomskih i socijalnih aktivnosti u ruralnim područjima

Općina Prozor-Rama i 13 direktnih korisnika aplicirali su na Javni poziv EU4Agri za podršku investicijama u diversifikaciju ekonomskih i socijalnih aktivnosti u ruralnim područjima. Ova mjera podrške financirana je 75% od strane Evropske unije, dok će Općina i direktni korisnici ukoliko budu izabrani učestvovati sa po 12.5%.

Cilj ovog poziva je pomoći malim poljoprivrednim gazdinstvima u ruralnim područjima da pokrenu nove ekonomske ili socijalne aktivnosti te tako diversificiraju svoje izvore prihoda i doprinesu unapređenju kvaliteta života.

Rok za apliciranje na javni poziv bio je 28.12.2022., a rezultati se očekuju u 2023. godini.

Ovaj javni poziv pruža značajnu podršku razvoju i unapređenju ekonomskih i socijalnih aktivnosti u ruralnim područjima, čime se stvara pozitivan utjecaj na živote stanovnika i lokalnu ekonomiju.

1.5. Uspostava poslovne zone „IZLAZ“

Usvojenim Prostornim planom Općine definirane su prostori za poslovne zone na području općine Prozor – Rama. Sukladno Prostornom planu Općine Prozor-Rama 2010.- 2020. predviđene su poslovne zone;

– „Osoje“ 12,7 ha

– „Izlaz“ Varvara 63,1 ha

– „Ponir“ 1,5 ha

– „Gračanica“ 2,3ha

– „Bare“ Prozor 6,6ha

Općinsko Vijeće Prozor-Rama na svojoj sjednici održanoj dana 22.11.2021.god. donijelo je Odluku o određivanju Poslovne zone „IZLAZ“. Namjena Poslovne zone „IZLAZ“ je poslovna-proizvodno/poduzetničko/turistička. Na istoj sjednici donesena je i Odluka o utvrđivanju javnog interesa, kojom se utvrđuje da je od javnoga interesa izgradnja dijela poslovnog zone „IZLAZ“ čija je izgradnja u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom odnosno Prostornim planom općine Prozor-Rama. Definiranje i otvaranje poslovnih zona

predstavlja instrument potpore bržem gospodarskom razvoju, stvaranje povoljnih uvjeta i ozračja koje bi poticalo osnivanje i rast poduzeća i povećano zapošljavanje.

Odluka da se novi pogon njemačke tvornice GS Holding otvori na područje "Izlaz" u općini Prozor-Rama, pokrenula je niz pozitivnih promjena i odluka koje se tiču i određivanja poslovnih zona, stoga je jedna od točaka Programa rada upravo i Prijedlog Odluke o izgradnji poslovnih zona. Definiranje i otvaranje poslovnih zona predstavljalo bi instrument poticaja bržeg gospodarskog razvoja, stvaranje povoljnih uvjeta i ozračja koje bi poticalo osnivanje i rast poduzeća i zapošljavanje, kažu iz Općine Prozor-Rama.

Poslovna zona „Izlaz“ obuhvaća ukupnu površinu od 63,1 ha i čine je dijelovi mjesta Varvara, uz Regionalni put R418 te lokalna cesta za Orašac, sukladno Prostornim planom općine Prozor-Rama.

Prema Prijedlogu se željelo utvrditi da je od javnog interesa izgradnja dijela Poslovne zone „Izlaz“ čija je izgradnja u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom, odnosno Prostornim planom općine Prozor-Rama (2013.), usvojen Odlukom Općinskog vijeća Prozor-Rama te se u ovu svrhu moglo pristupiti potpunom izvlaštenju nekretnina označenih kao: k.č. broj:6/1/3, zvana „Prisoje“, šuma 8 klase, površine 288.541 m² i k.č. broj:6/1/4, zvana „Prisoje“, šuma 8 klase, površine 4601 m², obje upisane u p.l broj:112 K.O. Varvara, vlasništvo država Bosna i Hercegovina sa dijelom od 1/1, te se kao korisnik izvlaštenja određuje općina Prozor-Rama.

U proceduru kupovine zemljišta od države Bosne i Hercegovine ušlo se nakon pokretanja razgovora s ozbiljnom njemačkom firmom iz Regensburga za otvaranje tvornice metalnih proizvoda. Procedura je započela na Općinskom vijeću koje je najprije dalo suglasnost na prijedlog načelnika dr. Joze Ivančevića da se uđe u razgovore i potpisivanje Ugovora vezano za pokretanje tvornice i davanje poticaja.

Nakon suglasnosti Općinskog vijeća dogovoreno je da se tvornica izgradi u Poslovnoj zoni Izlaz te u tu svrhu od države Bosne i Hercegovine otkupljeno zemljište.

2. PROJEKTI IZ OBLASTI TURIZMA

-Aplicirani projekti Ministarstvu trgovine turizma i zaštite okoliša HNŽ:

- „Postavljanje turističke signalizacije na području općine Prozor-Rama“
- „Postavljanje sigurnosnih uređaja za zaštitu arheoloških nalazišta na lokalitetu Gradac, Prozor-Rama“
- „Uređenje odmorišta u Varvari, Prozor-Rama“
- X. Tradicionalna veslačka regata „Lake to lake“

Od navedenih projekata prihvaćeni su ;

1. „Postavljanje sigurnosnih uređaja za zaštitu arheoloških nalazišta na lokalitetu Gradac, Prozor-Rama“ i „Uređenje odmorišta u Varvari, Prozor-Rama“. Općina Prozor-Rama je sa Ministarstvom trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ/K u prosincu 2022.godine potpisali Ugovor o dodijeli sredstava za sufinanciranje projektnih prijedloga u iznosu od 20.000,00 KM;

2. X. Tradicionalna veslačka regata „Lake to lake“. Općina Prozor-Rama je sa Ministarstvom trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ u prosincu potpisala Ugovor za sufinanciranje

projekta/manifestacije u iznosu od 5.000,00 KM. Sredstva su opravdana, u siječnju 2023.godine općina je poslala MTT i ZO HNŽ izvješće o utrošku sredstava

-Jačanje turističke prepoznatljivosti Ramskog jezera

- Općina Prozor-Rama je sa Ministarstvom trgovine turizma i zaštite okoliša HNŽ/K u prosincu 2021.godine potpisala Ugovor o dodjeli sredstava „Tekući transferi nižim razinama vlasti“ za projekt Jačanje turističke prepoznatljivosti Ramskog jezera čime je odobreno sufinanciranje u iznosu od 10.000,00 KM.
- U 2022.god., projekt je uspješno realiziran, općina je prema Ministarstvu trgovine, turizma i zaštite okoliša HNŽ poslala Izvješće o utrošku sredstava i realizaciji Ugovora.

-Aplicirani projektni prijedlozi Turističkoj zajednici HNŽ:

- „Uređenje pješačkih staza na području općine Prozor-Rama“
- „Uređenje informativnog centra u Prozoru, atraktivne staze i vidikovca na lokalitetu Zahum“. Navedeni projekti nisu prihvaćeni od strane Turističke zajednice HNŽ.

-Općina Prozor-Rama aplicirala projektni prijedlog Ministarstvu poljoprivredne, šumarstava i vodoprivredne HNK:

- „Uređenje putova za razvoj ruralnog turizma po obodu Ramskog jezera“
- Navedeni projekt nije prihvaćen od strane ministarstva PŠV HNŽ.

U fazi realizacije je projekt koji provodi općina Prozor-Rama;

„Arheološka istraživanja na lokalitetu Gradac, Ljubunci u općini Prozor-Rama“ Navedeni projekti nisu prihvaćeni od strane Turističke zajednice HNŽ.

Arheološka istraživanja na lokalitetu Gradac u Uzdolu u općini Prozor-Rama

Općina Prozor - Rama, uz suglasnost Zavoda za zaštitu kulturno povijesnog naslijeđa, do sada je provela pet faza istražnih radova na arheološkom nalazištu Gradac kod Ljubunaca - Uzdola, općina Prozor – Rama.

Prva faza istražnih radova obavljena je u periodu 10.5. - 1.6.2017. godine, pod stručnim vođenjem prof. Snježane Vasilj, a o navedenim radovima sačinjen je Elaborat.

Prva faza pokazala je da se radi o veoma zanimljivom lokalitetu arheoloških istraživanja. Pronađena je rimska cisterna koja po svojoj veličini i kvaliteti gradnje upućuje da se radi o važnom i velikom rimskom naselju.

Između različitih arheoloških nalaza posebno se, svojim značajem, izdvaja impozantan kameni spomenik s reljefom boga Silvana. Posebno mjesto, pri razmatranju dosadašnjih rezultata arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac u Uzdolu, pripada nalazima od keramike. Zbog bogatstva formi, različitih načina izrade i ukrašavanja, jasno da pripadaju ranim - prapovijesnim periodima ovoga kraja.

Druga faza arheoloških istraživanja, provedena na lokalitetu Gradac od 3. - 18. listopada 2017. godine, podrazumijevala je:

-nastavak istraživanja antičke arhitekture ostaci koje su, u značajnom obimu, istraženi i registrirani već tijekom I. faze i

-otvaranje sonde, kako bi se došlo do slojeva prapovijesnih kultura registriranih kroz raznovrstan keramički materijal do kog se došlo u okviru prethodne istraživačke kampanje.

Rezultat je bio otkriće:

-dijelova rimske arhitekture u koju je, na sjevernoj strani bila ukomponirana

-kasnoantička bazilika s baptisterijem i krstionicom križnog tlorisa ukopana u podnicu

-bogat pokretni arheološki materijal: fragmenti kamene plastike, željezna oruđa i oružja, nakit i keramika.

-prapovijesne arhitekture – stambeni objekti iz kasnog brončanog doba i bogati keramički nalazi

Treća faza arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac provedena je u vremenu od 23.7. – 3.8. 2018. godine i podrazumijevala je istraživanja crkve (pronađene u drugoj fazi istraživanja u listopadu 2017.) kao bio je prioritetni cilj ove faze istraživanja.

Kako je tijekom ove, ali i prethodne istraživačke faze, potvrđen kontinuirani razvoj ovog lokaliteta od najranijih prapovijesnih perioda, točnije eneolitika ca 2300 g. pr. Krista pa do kasne antike, 5. st. po Kristu, nije potrebno posebno naglašavati o kakvom se značajnom arheološkom lokalitetu ovdje bradi.

Četvrta faza arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac trebala je biti provedena u vremenu od 17.6. – 13.7. 2019. godine, ali je prekinuta istoga dana radi ozlijede na radu prof. Snježane Vasilj.

Tijekom 2020. godine nije bilo arheoloških radova zbog pandemije izazvane koronavirusom. Četvrta faza arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac provedena je u vremenu listopad-prosinac 2021.god. Izvršena je zaštita zidova bazilike (dio) i zaštita zidova i svoda cisterne (dio). U zaštitne radove uključio se i UNDP kroz dva spomenuta projekta: Novi dodir antike i Zaštita arheoloških nalazišta antička cisterna Gradac.

Projekt Novi dodir antike provodio se na samom arheološkom nalazištu Gradac, (od općinskog središta je udaljeno 12 km, od staze Via Dinarica zračno oko 1 km, a putom okolo oko 8,5 km) .kroz aktivnosti:

-uređenje lokaliteta kod arheološkog nalazišta Gradac-Ljubunci,

-uređenje platoa,

- izgradnja objekta recepcije za turističke posjete.

UNDP je proveo javnu nabavku u skladu sa važećim propisima za odabir izvođača radova za uređenje platoa, uređenje puta, izgradnju objekta recepcije, te uveo izvođače u posao i osigurao nadzor za praćenje izvođenja radova.

Na projektu „Novi dodir antike“ sa provedbom projektnih aktivnosti krenulo se u 2021.god., a dio aktivnosti se prenio i na 2022.godinu.

Projekt Zaštita arheoloških nalazišta antička cisterna Gradac provodio se kroz aktivnosti

-radovi na obnovi dijela kamenog zida, nanošenje i obrada prvog sloja cementnog bijelog materijala u minimalnoj debljini 2 cm, uređenje i zidanje kamenog zida debljine 60 cm i promjenljive visine od 0,60 do 1,5 m,

-obnova prostornih lukova, čišćenje i zidanje kamenog luka prostornog debljine 30-60 cm i prosječne dužine 220 cm, -natkrivanje slobodnog dijela iskopine: nabava i izrada prostornog krovnog nosača od čeličnih profila i izrada krova od pleksiglasa ili stakla.

Posebna aktivnost u ovom projektu obavljena je kao istraživanje ostataka prapovijesti na ovom nalazištu, u vremenu lipanj-kolovoz 2022.godine. Istraživanja je proveo sveučilišni profesor doc.dr. Darko Periša.

Za arheološka nalazišta na lokalitetu Gradac općina Prozor-Rama je u siječnju 2022.godine od Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i sporta HNŽ/K zatražila izdavanje dozvole za prijenos osteološkog materijala iz groba sakralnog objekta arheološkog lokaliteta Gradac u Ljubuncima, općina Prozor-Rama, u Antropološki centar Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, kako bi se u cijelosti provele analize po svim suvremenim antropološkim standardima.

Via Dinarica – primopredaja opreme

Općina Prozor-Rama je u siječnju 2022.godine uručila Agenciji za lokalni razvoj Prozor-Rama opremu za održavanje staza “Via Dinarice”

Oprema u vrijednosti 5.000,00 KM je pribavljena kroz drugu fazu projekta “Via Dinarica”, a namijenjena je za markiranje i uređenje staza. Obzirom da se Rama nalazi na jednoj od staza “Via Dinarice”, kao zainteresirana jedinica lokalne samouprave je ušla u partnerstvo s Programom Ujedinjenih naroda za razvoj – UNDP, a koji zajedno s Talijanskom agencijom za razvojnu suradnju AICS realizira projekt “Via Dinarica”.

3. POSLOVI IZ OBLASTI VODOPRIVREDE, OKOLIŠA I ŠUMARSTVA

3.1. Vodoprivreda

Tijekom 2022. godine vršene su slijedeće aktivnosti po pitanju vodoprivrede;

-Općina Prozor-Rama je JKP „Vodograd“ dostavila obavijest o obvezi, provođenju Odluke o zaštiti izvorišta vrelo Krupić i poduzimanju mjera sukladno zakonskim aktima.

-Općina Prozor-Rama je uputila dopis/zahtjev Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Mostar (INSPEKTORATU) za provođenjem inspekcijskog nadzora nad zahvaćanjem vode za potrebe javne vodoopskrbe sa izvorišta vrela Krupić. Općina Prozor-Rama je po predmetnom zaprimila očitovanje od županijskog vodoprivrednog inspektora.

-Općina Prozor-Rama je uputila dopis/zahtjev Federalnoj upravi za inspekcijske poslove Sarajevo, (Federalnoj vodnoj inspekciji), za provođenjem inspekcijskog nadzora nad zahvaćanjem vode za potrebe javne vodoopskrbe sa izvorišta vrela Krupić. Općina Prozor-Rama je po predmetnom zaprimila očitovanje od federalnog vodnog inspektora.

-Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije održala je u travnju 2022.godine u prostorijama Općine, sastanak sa predstavnicima Zavoda za vodoprivredu Sarajevo na temu, prikupljanje i dostava podataka za izradu programa snabdijevanja vodom za piće u HNŽ-u, II i III faza.

-Agenciji za vodno područje Jadranskog mora, dostavljeni su raspoloživi podatci vezano za praćenje implementacije Programa mjera plana upravljanja Vodama za vodno područje jadranskog mora u F BiH (2016-2021) za općinu Prozor-Rama.

-Općina Prozor-Rama je od strane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Mostar, zaprimila obavijest da je Vlada HNŽ-a, Odlukom usvojila Program utroška sredstava utvrđenih proračunom HNŽ-a za 2022. godinu sa pozicije „namjenska sredstva vodnih naknada“ za 2022.godinu, kojima vlada sudjeluje u sufinanciranju određenih projekata po općinama tako i općini Prozor-Rama projektu: „uređaj za prečišćavanje otpadnih voda mjesta Prozor (projektiranje i izvođenje radova).

-Općina Prozor-Rama je od strane Agencije za vodno područje Jadranskog mora Mostar, zaprimila obavijest o Odluci o donošenju Plana upravljanja vodama za vodno područje Jadranskog mora u F BiH (2022-2027).

3.2. Okoliš

Aplicirano na Javni poziv jedinicama lokalne samouprave –općina Prozor-Rama;

-Općina Prozor-Rama aplicirala projektni prijedlog **Fondu za zaštitu okoliša F BiH:**

- Sanacija postojeće deponije komunalnog otpada Duška kosa i drugih divljih deponija u općini Prozor-Rama, projekt, nije prihvaćen od strane Fonda za zaštitu okoliša FBiH. Općina Prozor-Rama aplicirala projektne prijedloge **Fondu za zaštitu okoliša HNŽ**:
- Sanacija i uklanjanje divljih deponija u općini Prozor-Rama
- Uspostava zaštite izvorišta vode za piće vrelo Krupić, općina Prozor-Rama
Projekti nisu prihvaćeni od strane Fonda za zaštitu okoliša HNŽ.

-Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda mjesta Prozor–projektiranje i izvođenje radova

Vlada HNŽ/K je 22.4.2022.godine Odlukom broj: 01-1-02-936-1/22 usvojila Program utroška sredstava za Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede utvrđenih Budžetom HNK-a za 2022.godinu sa pozicije „namjenska sredstva vodnih naknada“ za 2022.godinu.

Na osnovu prijedloga prioritetnih radova u vodoprivredi koje je općina Prozor-Rama dostavila Ministarstvu, usvojenim programom općini Prozor-Rama planirano je sufinansiranje projekta: Uređaj za prečišćavanje otpadnih voda mjesta Prozor - projektiranje i izvođenje radova u vrijednosti od 160.000,00 KM.

- Javni poziv za podnošenje prijava za sufinansiranje projekata od značaja za jedinice lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

Općina Prozor-Rama je aplicirala na javni poziv Vlade Federacije Bosne i Hercegovine sa projektom "Projektiranje i izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda mjesta Prozor-Rama". Ovaj projekat predstavlja značajan korak u unapređenju kvalitete življenja i komunalnog sistema u općini. Kapacitet pročištača otpadnih voda je 3000 ES (ekvivalent stanovnika), s mogućnošću proširenja na 6000 ES. Tretman otpadnih voda koristi se za pročišćavanje komunalnih i industrijskih otpadnih voda, smanjujući zagađenje voda, tla i okoliša. Otpadne vode naselja i industrije Prozora moraju biti prije ispuštanja u recipijent pročišćene do odgovarajućeg stepena, kako ne bi ugrozile kvalitetu voda i nizvodne korisnike (rijeku Ramu i Jablaničko jezero). Kolektor otpadnih voda zajedno sa sortirnicom otpada i kompostanom čini jedinstven Eko park u Bosni i Hercegovini.

Projekt nije odabran za financiranje od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine

3.3. Koncesije

-Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Mostar-HNŽ, sukladno traženju dostavljeni su podaci o Implementaciji ugovora o koncesijama, za mini hidroelektrane snage manje od 5 MW izgrađene na prostoru općine Prozor-Rama.

-Općina Prozor-Rama (koncesor) uputila je obavijest (koncesionaru) „Eko Rika“ d.o.o. o obvezi- postupanju sukladno preuzetoj ugovornoj obvezi da (7) dana prije isteka roka važenja postojeće bankarske garancije za dobro izvršenje posla dostavi novu garanciju banke u skladu s odredbama osnovnog ugovora o koncesijama.

-Općina Prozor-Rama (koncesor) je na zahtjev (koncesionaru) „MM Energy“ odobrila produljenje ugovornih rokova izrada projektne dokumentacije, izgradnje i ispitivanja i probnog rada te o predmetnom zaključila Aneks br.4. na osnovni ugovor.

3.4. Poslovi iz šumarstva i zaštiti šuma

Zakonodavni okvir oblasti šumarstva se regulira Zakona o šumama Federacije BiH i Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja. Presudom Ustavnog suda u studenom 2009. godine prestao se primjenjivati Zakon o šumama. Vlada Federacije BiH je do kraja 2009. godine, kao prijelazno rješenje, donijela Uredbu o šumama koja se primjenjivala do 2011. godine, ali se Presudom Ustavnog suda prestala primjenjivati od prosinca 2011. godine.

Navedenom presudom Parlamentu F BiH naloženo je da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja presude („Službene novine Federacije BiH broj: 36/09) navedeni zakon usuglasi sa Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, a što Parlament Federacije BiH do danas nije učinio. Od tada do danas ova oblast je zakonski neuređena.

Na osnovu zakonskih odredbi u svim županijama, osim u Hercegovačko-neretvanskoj županiji, osnovana su ŠGD, koja su u administrativnim granicama županije i u potpunosti preuzela gospodarenje državnim šumama. Iako je Skupština Hercegovačko – neretvanske županije 21.06.2005. godine osnovala Šumsko gospodarsko društvo „Šume Hercegovačko – Neretvanske“ d.o.o. Mostar, što je bilo u skladu sa Zakonom i Uredbom o šumama, ali ovo društvo nije u potpunosti stavljeno u funkciju, zbog nepostojanja zakona. Zaštitu šuma provodi Uprava za šume, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ. Uprava za šumarstvo operativne poslove vrši putem područnih jedinica – odjela za čuvanje.

I pored toga navedena poduzeća u Hercegovačko-neretvanskoj-županiji, iako nemaju Ugovor o gospodarenju šumama, niti Suglasnost na Plan gospodarenja od županijskog i federalnog resornog ministarstva cijelo vrijeme neometano vrše sječu šuma.

Poduzete mjere na zaštiti šuma od strane općine Prozor-Rama

U 2022. godini Općina Prozor- Rama je zaprimala obavijest o planovima gospodarenja šumama od „Šumarstva Srednje Neretvansko“ d.d. Mostar i JP „Šume Hercegovačko neretvanske“ d.o.o. Mostar. Općina Prozor-Rama nije dala niti jednu suglasnost na predmetni Plan gospodarenja šumama, jer nema ovlasti odobravanja planova gospodarenja šumama. Podnositelji su bili upozoreni da je bilo kakva sječa nelegalna i nezakonita te obavještene sve nadležne institucije za poduzimanje mjera.

Općina Prozor – Rama odmah je uputila prijavu planirane nelegalne sječe na sve adrese koje imaju bilo kakvu nadležnost. Općina Prozor-Rama se već duži period suočava s nelegalnom i nekontroliranom sječom kvalitetnog tehničkog drveta, imajući na umu problematiku nekontrolirane sječe, alarmirane su nadležne institucije, točnije, informacija o nelegalnim radnjama je upućena na 12 adresa. Međutim, zahtjevi o rješavanju ove problematike nisu doveli do stvarne akcije na zaustavljanju nelegalne sječe.

U nastojanju da se taj problem riješi općina Prozor-Rama zatražila je pomoć od OSCE-a, pravnih stručnjaka i nevladinih organizacija koje se bave ekološkom problematikom. S ciljem pronalaženja nekog rješenja održan je radni sastanak u vijećnici općine Prozor-Rama 20.12.2022. godine. OSCE – Misija u BiH angažirala se te sudjelovala sastanku koji je organiziran u općini Prozor – Rama na temu zaštite okoliša, sa naglaskom na problematiku nelegalne sječe šume. Sastanak je pripremljen nakon prijave općinskog načelnika dr. Joze

Ivančevića koji već nekoliko godina od svih relevantnih institucija traži uključivanje u problematiku nelegalne sječe šume na području općine Prozor – Rama.

OSCE – Misija u BiH predložila je uključivanje Aarhus centra BiH u postupke zaštite šume na ramskom području. Na sastanku su sudjelovali predstavnici NVO Aarhus Centar Sarajev. Aarhus centar se do sada dokazao kao uspješan zaštitnik okoliša kroz akcije zabrane gradnje mini hidrocentrala u BiH, te se očekuje da i zaštitu šuma obradi i dovede do usvajanja zakonskih rješenja koji nedostaju u ovoj oblasti. Na ovom sastanku sudjelovao je pravni stručnjak u zaštiti okoliša .

4. REDEVNE AKTIVNOSTI ODSJEKA

4.1. Praćenje rada poduzeća u većinskom vlasništvu Općine Prozor – Rama

U većinskom vlasništvu Općine Prozor – Rama djeluju slijedeća gospodarska društva:

- Javno komunalno poduzeće „Vodograd“ d.o.o. Prozor – Rama,
- Javno poduzeće „Radio Rama“ d.o.o. Prozor – Rama,
- Agencija za lokalni razvoj d.o.o. Prozor – Rama,
- Javni prijevoz d.o.o. Prozor – Rama.

Neizravno, preko poduzeća JKP „Vodograd“ d.o.o. Općina Prozor vlasnik je udjela u poduzeću „Komgrad“ d.o.o. Prozor – Rama.

Općinska Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije prati rad ovih poduzeća preko nadzornih odbora i skupština, te kroz izvješća i informacije koje dostavlja i Općinskom vijeću na znanje. Svim poduzećima na početku godine zatraženi su Planovi rada za tekuću godinu koji su obvezni dostaviti nadležnoj službi općine.

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije je, pozivajući se na Zakon o javnim poduzećima, dostavila obavijest javnim poduzećima općine Prozor-Rama, kojima je povjereno obavljanje djelatnosti od javnog interesa na području općine o obvezi, nakon usvajanja plana poslovanja za tekuću godinu, isti predložiti nadležnom općinskom organu uprave.

-Ugovori o načinu utroška odobrenih finansijskih sredstava između Općine Prozor-Rama i javnih poduzeća, javnih ustanova i neprofitnih organizacija koje se financiraju iz proračuna;

Potpisani su ugovori o utrošku finansijskih sredstava između Općine Prozor Rama, javnih poduzeća, javnih ustanova i neprofitnih organizacija. Ugovorom su uređena međusobna prava i obaveze ugovornih strana u vezi dodjele sredstava odobrenih budžetom Općine Prozor-Rama za 2022. godinu, a u svrhu provedbe Plana rada korisnika sredstava. Utvrđena su načela financiranja, navedeni su detalji o financiranju, uključujući rokove, odgovornosti , te su ugovor potpisali načelnik Općine i direktori javnih poduzeća, javnih ustanova i neprofitnih organizacija

4.2. Suradnja sa nadležnim ministarstvima, agencijama, fondovima

-Po Programu javnih investicija u Federaciji BiH, Ministarstvu gospodarstva HNŽ-a, redovito su dostavljani podatci o realizaciji kapitalnih projekata u formi IP obrazaca za I, II, III i IV kvartal 2022. godine, za projekte :

- a) Vodoopskrba za naselja po obodu Ramskog jezera i sanitacija uže gradske zone,

- b) Izgradnja gradske tržnice Prozor-Rama,
- c) Projektiranje i izgradnja Dječjeg vrtića
- d) Izgradnja poduzetničkih zona Prozor-Rama,

-Ministarstvu gospodarstva/privrede Mostar-HNŽ, dostavljen je godišnji plan provedbe programa razvitka malog gospodarstva HNŽ/K 2021-2024., za općinu Prozor-Rama u 2022.godini.

-Ministarstvu gospodarstva/privrede Mostar-HNŽ-a, dostavljeni su podatci za Ivješće o realiziranju godišnjeg plana provedbe Programa razvitka malog gospodarstva HNŽ/K 2021-2024. u 2021. godini za općinu Prozor-Rama.

-Ministarstvu gospodarstva/privrede Mostar-HNŽ-a, dostavljeni su traženi podatci vezano za lokalitete na području naše općine, koji su prostorno-planskim dokumentima predviđeni za izgradnju postrojenja za iskorištavanje energije sunca (obn. izv. energ.).

-Federalnom Ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta, dostavljena je aplikacija-projekt „Izgradnja i asfaltiranje ulice poslovne zone Bare“, a sve sukladno javnom pozivu istog ministarstva.

-Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije je zaprimila Poziv-Upitnik za provođenje ankete dokumenta Socioekonomski pokazatelji po gradovima/općinama i Indeks razvijenosti u F BiH, podatci za općinu Prozor-Rama, što je i dostavljeno.

-Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ, je sukladno zahtjevu dostavljena Odluka OV Prozor-Rama o davanju suglasnosti da je dodjela koncesije za kavezni uzgoj ribe u Ramskom jezeru na lokalitetu Proslap, u interesu općine Prozor-Rama.

-Općina Prozor-Rama je zaprimila pismo namjere od gospodarskog društva HET d.o.o. Prozor-Rama, u svezi opredijeljenosti tvrtke, investicijskog programa za realizaciju budućih projekata, zauzela određene stavove i dostavila istom po predmetnom pismu namjere.

-Općina Prozor-Rama je zaprimila akt od Agencije za privatizaciju HNŽ, Mostar sa zahtjevom za razmatranje i eventualnu dostavu prijedloga projekata iz oblasti javnoprivratnog partnerstva koji se namjeravaju realizirati u narednom periodu.

-Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije, odgovorila je na traženje Službe za društvene djelatnosti i udruženju AARHUS centar za BiH iz Sarajeva vezano za dostavljanje povjerljivih informacija-dokumentacije (Ugovora i Aneksa) za dodijeljene koncesije na vodotocima Rika i Vulujak.

-Ministarstvu financija HNŽ/K, dostavljeni su podatci o dodijeljenoj državnoj pomoći u 2021.godini u nadležnosti općine Prozor-Rama.

4.3. Stručna predavanja – radionice, seminari

- SEMINAR „USPOSTAVA SERVISA ZA PODRŠKU BIZNISIMA“ LINK-ujmo se radi podrške novim biznisima

Udruženje za poduzetništvo i posao LiNK organizirao je seminar: „Uspostava servisa za podršku biznisima“. Na seminaru se predstavile aktivnosti partnerstva LiNK4StartUps na polju razvoja novih biznisa, sa osvrtom na trenutno stanje MSP sektora te sistema podrške na području partnerskih općina (Mostar, Konjic, Prozor Rama). Seminar je organiziran u okviru implementacije projekta „LiNK4StartUps“ kojeg u partnerstvu implementiraju Udruženje za

poduzetništvo i posao LiNK.

Projekat "LiNK4startUps" se provodi u okviru programa „EU4BusinessRecovery – COVID-19 Investment Response“ koji finansiraju Evropska unija i Savezna Republika Njemačka, a provodi UNDP u partnerstvu sa GIZ i Međunarodnom organizacijom rada (ILO).

- U sklopu 15. Sajma poljoprivrede, prehrane i turizma „DANI ŠLJIVE „, organizirala je okrugli stol na temu:

- Plastična proizvodnja jagoda
- Turizam u destinaciji, razvojne pretpostavke

4.4. Monitoring strategije razvoja općine Prozor-Rama 2011.-2021.

Općinsko Vijeće Prozor-Rama svojom je Odlukom o usvajanju Strategije razvoja općine Prozor-Rama za period 2011.- 2020. godine, broj:01-06-3750/11 od 21.12.2011. (Službeni glasnik Općine Prozor-Rama broj:6/11) usvojilo i plan provedbe, praćenja, ocjenjivanja, ažuriranja i pribavljanja sredstava za implementaciju Strategije. Svojom odlukom iz 2021. Godine važenje programa, projekata i mjera produženo je i za 2021. godinu.

Sustavi praćenja, vrednovanja i izvještavanja su sastavni dijelovi procesa strateškog planiranja, oni osiguravaju transparentnost, mjerenje stupnja ostvarenja postavljenih ciljeva i omogućavaju da se poduzmu odgovarajuće mjere s ciljem eventualnih korekcija tijekom implementacije. Praćenje i kontrolno vrednovanje realizacije programa, projekata i mjera, predviđeno je u godišnjem i trogodišnjem vremenskom okviru, odnosno ažuriranje sektorskih planova i djelomično ažuriranje strategije u trogodišnjem i petogodišnjem vremenskom okviru a finalno vrednovanje nakon pet godina za sektorske planove, a nakon deset godina za cijelu strategiju.

Projekti koji se realiziraju na godišnjoj razini osim što su u skladu sa najvažnijim strateškim općinskim dokumentom - Strategijom razvoja općine Prozor-Rama za razdoblje 2011.-2020./21. godine, usklađeni su i sa drugim sektorskim strateškim dokumentima koji su izrađeni za općinu Prozor-Rama.

Prioritetni projekti za proračunsku godinu utvrđuju se na temelju Programa kapitalnih investicija, prijedloga Mjesnih zajednica, grupa građana i pojedinaca, prijedloga sa javnih rasprava, i temeljem ugovorenih sufinanciranja i financiranja određenih projekata iz drugih izvora (viših razina vlasti, EU-fondova, međunarodnih organizacija i dr...).

Provedba Strategije se odvija:

- putem općinskih službi u okviru nadležnosti,
- putem suradnje kroz projekte Mjesnih zajednica, nevladinih organizacija, udruženja i pojedinaca,
- partnerstvom sa javnim ustanovama, javnim poduzećima i gospodarskim društvima koji sudjeluju u realizaciji projekata.

Na temelju provedene socioekonomske analize, analize razvojnih potencijala, slabosti, mogućnosti i prijetnji s jedne strane i utvrđenih resursa s mogućim budućim razvojnim trendovima s druge strane ne zaobilazno nameću prioritete strateške ciljeve.

Strateški ciljevi:

1. Očuvan okoliš i prostor
2. Izgrađena infrastruktura
3. Razvijen i održiv gospodarski sektor
4. Razvijeni ljudski resursi i povećanje društvenog standarda

Ostvarivanje strateških ciljeva i razvojne vizije postiže se kroz realizaciju sektorskih planova a sektorski planovi, kroz planove provedbe programa, projekata i konkretnih mjera.

Sa ciljem monitoringa realizacije važeće Strategije općine Prozor-Rama za razdoblje 2011. – 2021.god. formirano je Povjerenstvo za praćenje, ocjenjivanje i ažuriranje Strategije razvoja općine Prozor-Rama koje je izvršilo uvid u realiziranost svakog programa, projekta i mjera predviđenih Strategijom i o tome sačinilo Pregled, *koji je usvojen na Općinskom Vijeću Prozor-Rama u 2022. godini.*

4.5. Strategija razvoja općine Prozor-Rama 2022.-2027.

Proces izrade Strategije razvoja općine Prozor-Rama za period 2022.-2027. godina, započet je nakon donesene Odluke Općinskog vijeća Prozor-Rama, o pristupanju izradi Strategije razvoja broj; 01-04-202/21, od dana 27.01. 2021. godine, Rješenja o imenovanju Općinskog razvojnog tima (ORT-a) za izradu Strategije i na osnovu Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u F BiH („Službene novine F BiH“, broj; 32/17), te Uredbe o izradi strateških dokumenata u F BiH („Službene novine F BiH“, broj; 74/19 i 2/21).

U dosadašnjem procesu izrade Strategije razvoja provedena je prezentacija prednacrtu Strategije razvoja, putem kojeg je osigurano učešće socio-ekonomskih aktera, u svim fazama izrade Strategije, zaprimljeno više prijedloga i sugestija, što je dijelom uvršteno u Nacrt Strategije.

Općina Prozor-Rama u toku provođenja aktivnosti na izradi Strategije razvoja općine Prozor-Rama za period 2022.-2027. godina, pozvala je sve zainteresirane strane da uzmu učešće u Javnoj raspravi o Nacrtu strateškog dokumenta, koja je održana dana 20.01.2023. godine. Na javnoj raspravi dati su određena mišljenja, prijedlozi, sugestije i komentari te su svi razmotreni i uvršteni za koje je se smatralo da mogu doprinijeti izradi ovog strateškog dokumenta. Prijedlog Strategije je bio u siječnju 2023. godine na Općinskom vijeću Prozor-Rama, na kojem je bilo dodatni prijedloga i sugestija od strane vijećnika, koji nisu se uključili u sami proces izrade strategije u javnim prezentacijama i raspravama, te je prijedlog vraćen na dodatnu doradu.

5. POSLOVI UPRAVNOG RJEŠAVANJA

a)Upravno rješavanje

Obavljati gospodarsku djelatnost na prostoru Federacije BiH, mogu fizičke i pravne osobe. Da bi otpočeli sa radom potrebno je izvršiti registriranje djelatnosti.

Registriranje djelatnosti vrši se sukladno važećim Zakonskim propisima, kojim se reguliraju pojedine djelatnosti:

- Zakon o lokalnoj samoupravi (“Narodne novine H-NŽ/K”, broj: 4/00),
- Zakon o unutarnoj trgovini ("Službene novine F BiH", br. 40/10 i 79/17),
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti ("Narodne novine HNŽ", br. 12/17),
- Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine F BiH", br. 75/21),
- Zakon o turističkoj djelatnosti HNŽ("Narodne novine HNŽ", br. 3/11),
- Zakon o gospodarskim društvima ("Službene novine F BiH", br. 81/15 i 75/21),
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata u F BiH ("Službene novine F BiH", br. 27/05, 68/05, 43/09 i 63/14),

- Zakon o upravnom postupku ("Službene novine F BiH", broj: 2/98, 48/99 i 61/22),
- Podzakonski akti doneseni na temelju navedenih Zakona (pravilnici, uredbe, odluke i dr.).

Kao što je iz gore navedenog vidljivo, donesen je novi Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine F BiH", br. 75/21), i isti je stupio na snagu 30.09.2021.godine. Do donošenja pod zakonskih akata na temelju ovoga Zakona primjenjuju se pod zakonski akti doneseni na temelju Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/09 i 42/11), ako nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Prednosti ovoga Zakona su što je skraćena i pojednostavljena procedura registracije obrta/srodne djelatnosti, što je omogućeno pribavljanje pojedine dokumentacije po službenoj dužnosti, kao i vanjskotrgovinsko poslovanje, sukladno propisima kojima se uređuje vanjsko trgovinska politika, ukinuta je podjela obrta na vezane i posebne obrta, te omogućeno da fizička osoba koja ispunjava opće uvjete i koja je ostvarila pravo na mirovinu, može obavljati obrt/SD kao dopunsko zanimanje, bez primjene vremenskog ograničenja obavljanja djelatnosti, i dr.

Sukladno članku 82. Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine F BiH", br. 75/21), po službenoj dužnosti, svim obrtnicima i osobama koje obavljaju srodnu djelatnost sa područja općine Prozor-Rama, a koji su svoje poslovanje obavljali po ranijim Zakonima o obrtu i srodnoj djelatnosti, poslana je obavijest sa obrascem zahtjeva i uputstvom o potrebnoj dokumentaciji, i obvezi i rokovima usklađivanja poslovanja s ovim novim Zakonom.

Isti su bili dužni podnijeti zahtjev za usklađivanjem svoga poslovanja sa rokom od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga novoga Zakona, odnosno sa 30.09.2022.godine. Zahtjev za usklađivanjem poslovanja poštom je poslan za ukupno 121 vlasnika obrta ili srodne djelatnosti. Nezaprmljenih obavijesti je vraćeno 5 (pet).

Zahtjeve su podnijela ukupno 72 vlasnika obrta i srodne djelatnosti i svi su završeni.

Odobrenje za osnivanje radnje ili obavljanje djelatnosti u općini Prozor-Rama, donosi Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije općine Prozor-Rama i to za radnje čije se poslovno sjedište nalazi u poslovnom prostoru na području općine Prozor-Rama, a za obavljanje samostalne djelatnosti (za koju nije potreban poslovni prostor) izdaje se osobi koja ima prebivalište na području naše Općine.

Nadležno općinsko tijelo donijeti će rješenje o osnivanju radnje i obavljanju djelatnosti, odnosno odbijanju zahtjeva za osnivanje radnji, najkasnije u roku od 7 (sedam) dana za obrt i srodnu djelatnost a u roku od 15 (petnaest) odana, za ostale djelatnost, od dana prijema urednog zahtjeva.

Sukladno članku 48. Zakonu o gradnji ("Sl. Novine F BiH", broj: 5/04), kod izdavanja odobrenja za rad ugostiteljskih i trgovinskih radnji potrebno je dostaviti uporabnu dozvolu za poslovni prostor, ukoliko se ne posjeduje uporabna dozvola, donosi se privremeno rješenje-odobrenje za rad, sukladno Odluci općinskoga vijeća Prozor-Rama ("Službeni glasnik općine Prozor-Rama", broj: broj: 4/18, i 4/19, 4/20, 5/21 i 4/22).

Obrasci zahtjeva za izdavanje odobrenja, mogu se preuzeti u službenim prostorijama "Centra za usluge građanima-šalter sali " u zgradi općine Prozor-Rama u prizemlju, a isti se mogu naći i na općinskoj web stranici www.prozor-rama.org.

Na obrascima su navedeni prilozi koje stranka treba dostaviti, odnosno priložiti zahtjevu. Podneseni zahtjevi, u Centru za usluge građanima se protokoliraju i dostavljaju obrađivaču predmeta na rješavanje.

U Centru za usluge građanima-šalter sali Općine mogu se uzeti i vodiči odnosno brošure u kojima su osnovne naznake i pregled konkretnih koraka koje je potrebno poduzeti u postupke registriranja trgovačke, ugostiteljske, obrtničke i srodne djelatnosti i radnje.

1. Na poslovima stručnog savjetnika za upravno rješavanje u Službi za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije, općine Prozor-Rama, u razdoblju od 01.01.do 31.12.2022.godine urađeno je sljedeće:

- ukupno je bilo **339** predmeta od toga je **194** rješavano uspravnih stvari u upravnom postupku a **145** nisu rješavana u upravnom postupku,
 - 3 predmeta su prenesena u 2023.godinu
 - obrađeno i riješeno je 336 predmeta, i to:
- 183 predmeta su završena u Upravnom postupku po zahtjevu stranke, od toga je bilo:
 - 175 uvažених zahtijeva,
 - 2 odbijena,
 - u 3 podnesena zahtijeva je stranka odustala od zahtjeva i
 - 3 predmeta su nepotpuna i prenesena u 2023 godinu za obraditi,
- od 175 završenih zahtjeva 72 predmeta su bila zahtjevi za usklađivanjem poslovanja obrta i obrtu srodnih djelatnosti,
 - 11 predmeta je završeno u Upravnom postupku po službenoj dužnosti,
 - u 2022.godini nije bilo prenesenih neriješenih predmetna,
 - 145 ukupno obrađenih zahtjeva koji nisu rješavani po Upravnom postupku.

U niže navedenoj tablici prikazano je stanje rješavanja upravnih stvari u Upravnom postupku u ovom izvještajnom razdoblju

Ukupno predmeta	Obustavljeni	Odbijeni	Preneseni u 2023.god.	Obrađeno		Žalba
				Po zahtjevu	Po službenoj dužnosti	
194	3	2	3	175	11	0

U ovom izvještajnom razdoblju nije bilo izjavljenih žalbi na Rješenja

U niže navedenim tablicama prikazano je urađeno za razdoblje od 01.01.- 31.12.2022. godine po vrstama djelatnosti, kako slijedi:

Izvešće o upravnom rješavanju predmeta po vrstama djelatnosti

	TRGOVINA	UGOSTITE LJSTVO	OBRT I SRODNA DJELATNOST	Djelatnosti u sklopu gospodarskog društva- Rješenja	PRIJEVOZ ZA VLASTITE POTREBE	UKUPNO
Odobrenje za rad	2	2	14	3	8	29
Nastavak rada	0	17	0	1	0	18
Produljeno radno vrijeme	0	11	0	0	0	11
Odjava po zahtjevu	5	4	12	0	4	25
Odjava po službenoj dužnosti	0	0	3+1 (izmj)	0	0	4
Privremena odjava	0	0	6	0	0	6
Izmjena	0	2	4	0	5	11
Obustavljeno	0	1	2	0	0	3
Usklađeno sa važećim Zakonskim propisima	0	0	72	3	0	75
Proglašeno ništavim	0	0	7	0	0	7
Odbijeno	0	2	0	0	0	2
Preneseno iz 2021.	0	0	0	0	0	0
Preneseno u 2023.	0	0	3	0	0	3
Ukupno	7	39	124	7	17	194

U ovom izvještajnom razdoblju nastavilo se sa izdavanjem privremenih odobrenja za rad za razdoblje do 31.12.2022.godine, sukladno Odluci Općinskoga vijeća Prozor-Rama o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Prozor-Rama, („Službeni glasnik općine Prozor-Rama“, broj: 4/18, 4/19, 4/20 i 5/21), i po istome je, u 2022.godini, ukupno doneseno 13 Rješenja. Od toga je bilo 9 (devet) odobrenja za nastavak rada za fizičke osobe, 3 (tri) odobrenja za novoregistrirane radnje i 1 (jedno) privremeno rješenje za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u sklopu gospodarskoga društva.

Ista će se nastaviti donositi i u 2023.god, sukladno Odluci Općinskoga vijeća Prozor-Rama o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Prozor-Rama, („Službeni glasnik općine Prozor-Rama“, broj: 4/18, 4/19, 4/20, 5/21 i 4/22).

2. Izvješće o izdanim uvjerenjima, obavijestima i drugom:

- 2.1.** - 122 je izdanih uvjerenja o obavljanju i neobnavljanju djelatnosti,
- 4 obavijesti o početku obavljanje djelatnosti poslije privremene odjave,
 - 7 je dostavljenih izjava i obavijesti o početku obavljanja djelatnosti za upravne osobe,
 - 12 je bilo odgovara na dopise, zahtjeve i sličnog,
 - 145 ukupno obrađenih zahtjeva koji nisu rješavani po Upravnom postupku.

Svi zahtjevi su zaprimljeni, obrađeni i prosljeđeni na Zakonom propisane adresne, uneseni u odgovarajuće registre, te izvršene odjave i promjene kod ranije registriranih radnji i djelatnosti.

2.2. Sa danom 31.12.2022.godine, odobrenje - rješenje za osnivanje radnje ili obavljanje djelatnosti posjeduju, ukupno **187** (stotinu osamdeset i sedam) fizičkih osoba u osnovnom, dopunskom i dodatnom zanimanju, (2019-184, 2020- 184, 2021-199) i to za:

- **23** trgovinskih radnji, (2018.-30, 2019-28, 2020.-25, 2021-27),
- **33** ugostiteljske radnje, (2018.-32, 2019-33, 2020.-33, 2021-35),

- **131** obrta i srodnih djelatnosti, od toga:
 - (85) u osnovnom zanimanju (od toga su 38 poljoprivrednih djelatnosti), (2018.-83, 2019-89, 2020.-91, 2021-93),
 - (44) dopunske djelatnosti (obrt i srodne djelatnosti), (2018.-29, 2019-31, 2020.-33, 2021-41)
 - (2) dodatne djelatnosti (obrt i srodna djelatnost), (2018.-2, 2019-3, 2020.-2, 2021-3),
 - **99** pravnih osoba (različite djelatnosti i za više vrsta djelatnosti u jednoj pravnoj osobi), (2018.-94, 2019-95, 2020.-95, 2021-98), i
 - **100** osoba, posjeduje rješenja za obavljanje prijevoza stvari za vlastite potrebe u poljoprivredi i drugim djelatnostima (2018.-83, 2019-89, 2020.-94, 2021-96).
- Zastupljenost žena u poduzetništvu 23 % (vlasnice radnji 42; 22 obrta, 12 ugostiteljski, 8 trgovački radnji)

3. U niže navedenoj tablici prikazane su vrste registriranih obrta i srodnih djelatnosti sa danom 31.12.2022.:

	Vrsta	Osnovno zanimanje	Dopunsko zanimanje	Dodatno zanimanje	Tradicijski stari obrt		UKUPNO
					osnovno	dopunsko	
1	Frizerski saloni	1	1	0	11	0	13
2	Krojačka radnja	1	0	0	3	0	4
3	Kemijska čistiona	0	1	0	0	0	1
4	Staklorezačka radnja	1	0	0	0	0	1
5	Zidarsko-fasaderska djelatnost	7	0	0	0	0	7
6	Internet klub	0	0	1	0	0	1
7	Autolimarska radnja	1	0	0	0	0	1
8	Vulkanizerska radnja	2	1	0	0	0	3
9	Računovodstveno programiranje	2	3	0	0	0	5
10	Pekarske radnje	3	0	0	0	0	3
11	Završni građevinski radovi	2	0	0	0	0	2
12	Automehaničarska radnja	2	0	0	0	0	2
13	Obrt za zastupanje u osiguranju	1	0	0	0	0	1
14	Poljoprivredne djelatnost	33	7	0	0	0	40
15	Proizvodnja rakije	1	0	0	0	0	1
16	Autoprijevoznike djelatnosti	3	2	0	0	0	5
17	Taksi služba	3	0	0	0	0	3
18	Djelatnost auto škola	1	0	0	0	0	1
19	Foto video	0	1	0	0	0	1
20	Elektroinstalacijski radovi	1	1	0	0	0	2

21	Optika	0	1	0	0	0	1
22	Urarsko-zlatarsko-filigranska	0	0	1	0	0	1
23	Solarne elektrane	2	24	0	0	0	26
24	Popravak komunikacijske opreme	0	1	0	0	0	1
25	Pržionica kave	0	1	0	0	0	1
26	Površinska obrada i presvlačenje	0	0	0	1	0	1
27	Frizerski i drugi tretmani za uljepšavanje	0	0	0	1	0	1
28	Proizvodnja namještaja i proizvoda od drveta	0	0	0	1	0	1
29	Proizvodnja sokova od voća i povrća	0	0	0	1	0	1
UKUPNO		67	44	2	18	0	
Sveukupno sa uključenim tradicijskim obrtima		(67+18) 85	(44+2) 46	-	-	-	131

U 2011.god. imali smo (15) odjava po službenoj dužnosti, u 2012.god.(33) odjave, u 2013.god. (86), u 2014. god. (63), u 2015.godini (24) odjave, u 2016.god. (13), u 2017.god. (40) odjava, u 2018.god. (9) odjava, u 2019.godini (17), u 2020.godini (2) odjave, u 2021.god. (3) i u 2022. 3(tri) odjave po službenoj dužnosti, što je ukupno od 2011. do 31.12.2022.godine, (308) odjave po službenoj dužnosti.

4. Osim gore navedenih poslova rađeno je na poslovima ažuriranja popisa gospodarskih djelatnost, surađivala sa nadležnim županijskih i federalnim ministarstvima, obrtničkom komorom HNŽ/K i drugima institucijama i određenim Povjerenstvima imenovanim od strane Načelnika Općine, kao i drugim poslovima po nalogu nadređenih.

b) Ovjera cjenika i normativa, utvrđivanje MTU ugostiteljskih radnji :

Zaprimljeno 23 zahtjeva za ovjeru cjenika od čega;

- 19 cjenika ugostiteljskih usluga,
- 4 cjenika obrtničkih djelatnosti,
- Izvršena ovjera 2 normativa ugostiteljskih usluga,
- Zaprimljeno 6 zahtjeva za utvrđivanje MTU ugostiteljskih radnji, svi su pozitivno riješeni.

c) Dostava mišljenja, sugestija na nacрте zakona i pod zakonskih akata, sudjelovanje na javnim raspravama

U ovom izvještajnom periodu nadležna služba je aktivno sudjelovala pri izradi određenih zakona u postupcima kod viših razina vlasti, te je davala svoja mišljenja, prijedloge i sugestije, sve sa ciljem izrade boljih i potpunijih zakona i uključivanje općina kao faktor odlučivanja.

d) Nadzor nad čamcima i plovnim objektima

Općina Prozor-Rama na svom području ima dva jezera, Ramsko jezero površine oko 1550 ha i dio Jablaničkog jezera 144 ha. Navede vode pogodne su za razvoj turizama, sportsko-

rekreativni ribolov, turiste kupaće, izletnike, koji u sezoni sve više borave na vodama i prirodi. U posljednje vrijeme došlo je do masovne pojave različitih, čamaca, brodica, brzi glisera, splavova za gospodarsku namjenu i drugih plovni objekata koji plove vodama bez ikakvog nadzora, upravljaju osobe mlađe od 18 godine i osobe bez položenog ispita za upravljanje čamcem čime je ugrožena sigurnost plovidbe kao i drugi turista.

Sukladno Zakonu o unutarnjoj i pomorskoj plovidbi („Službene Novine F BiH“, broj; 73/05), propisano je da čamci, brodice podliježu osnovnom, redovnom i vanrednom pregledu za utvrđivanje osposobljenosti za plovidbu za šta se izdaje propisano uvjerenje. Čamci i dr. za koje je izdato uvjerenje o osposobljenosti za plovidbu upisuje se u registar, za šta se izdaje plovidbena dozvola.

Smatramo da na našim vodama plove gotovo svi čamci i plovni objekti bez plovidbeni dozvola a koriste se za osobne potrebe kao i gospodarsku namjenu. Zbog čestih prijava građana, turista da dolazi do narušavanja javnog reda i mira, da se ne osjećaju sigurno pri ribolovu, kupanju i drugome. Također mi posjedujemo registriran Veslački klub, koji redovno na Ramskom i Jablaničkom jezeru odrađuju svoje treninge i druge aktivnosti, pa zbog sigurnosti djece i trenera potrebno poduzeti sve mjere i da se njihov plovidba uredi na zakonom predviđeni način.

Tražili smo od nadležnih ministarstava da preko svoje nadležne inspekcije i Lučke kapetanije poduzmete aktivnosti kako bi se na zakonom predviđen način uredila plovidba vodama na području općine Prozor-Rama. Temelj čega obavljen je inspekcijski nadzor na našim vodama temelj čega je naša služba u potpunosti riješila registraciju katamarana Veslačkog kluba, došlo je do registracije određeni plovni objekata. U suradnji sa Lučkom kapetanijom u Konjicu organizirano je polaganje za upravljanje plovni objektima-čamcima, te su obavješteni svi zainteresirani sa područja naše općine.

6. POSLOVI IZ OBLASTI POLJOPRIVREDE, VETERINARSTVA, ZEMLJIŠTA I STATISTIKE

6.1. Rad Sektora poljoprivrede se odvijao kroz slijedeće aktivnosti:

- Pružanje savjetodavnih usluga i organizacija stručnih predavanja
- Izrada informacija; stanju poljoprivrede, lova i ribolova
- Provedba Programa i Pravilnika Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji
- Prikupljanje i obrada statističkih podataka,
- Izrada i provedba Programa općinskog poticaja i Javnog poziva
- Provedba nalogu o načinu uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ.
- Vođenje evidencije poljoprivrednog zemljišta
- Provedba Pravilnika o upisu u RPG i RK i Registra pčelara i pčelinjaka
- Snimanje i analiza stanja u oblasti proizvodnje prijedlog mjera poticaja

6.2. Provedba Programa i Pravilnika Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2022. godinu

U ovom izvještajnom periodu postupalo se sukladno Programu Vlade Federacije o utrošku proračunskih sredstava za poljoprivrednu proizvodnju na području Federacije BiH, koja će

se utrošiti kao potpora, poticaj za poljoprivredne proizvođače koji ispunjavaju propisane uvjete za animalnu i biljnu proizvodnju po Pravilniku za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije Općine Prozor -Rama obavještavala je sve proizvođače da se prijave i podnesu zahtjev sa potrebitom propisanom dokumentacijom te im pružila stručnu potporu i savjet kako bi ostvarili novčanu potporu-poticaj, nakon čega je nadležna komisija resornog Županijskog ministarstva i općine obilazila biljne i animalne proizvođače i utvrđivali potrebite uvjete kao i pružali dodatne savjete na terenu.

Pružena je puna potpora našim poljoprivrednim proizvođačima, udrugama, poljoprivrednim zadrugama u pogledu savjeta, stručnih mišljenja te upoznavanju o zakonskim uvjetima i propisima kao i obrada predmeta, dostava nadležnim institucijama a sve s ciljem potpunog ispunjavanja uvjeta za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Podneseni zahtjevi za ostvarivanje poticaja od strane poljoprivrednih proizvođača, obrađeni od strane Službe i sektora poljoprivrede:

a) Animalna proizvodnja:

Zaprimljeni zahtjevi po vrstama proizvodnje – općina Prozor – Rama 2022. godina:

VRSTA PROIZVODNJE		Br. korisnika	Br.grla/br.košnica /litara	VRIJEDNOST KM
Animalna proizvodnja	Uzgoj rasplodne stoke (ovce i koze)	60	5727	185.095,00
	Uzgoj sustav krava-tele	7	188	92.150,00
	Uzgoj krava prvotelki Rasplodne junice	3	20	11.000,00
	Proizvodnja mlijeka	1 (4 zahtjeva-kvartala)	121 640	41.357,60
Ukupno		74	-	329.602,60

Gore navedeni zahtjevi su obrađivani kroz više faza realizacije:

1. U propisanom roku podnošenje zahtjeva na odgovarajućem obrascu -prijava proizvodnje.
2. Obilazak nadležne komisije i utvrđivanje propisanih uvjeta,
3. Kompletiranje predmeta i dostavljanje nadležnom županijskom ministarstvu na daljnju obradu.

Služba je u ovom razdoblju, skupa sa Savjetodavnom službom nadležnog županijskog ministarstva, obišla sve vlasnike koji su prijavili za ostvarivanje federalnih poticaja. U 2022. godini ostvarivali su se poticaji za dva modela za koji su doneseni i objavljeni pravilnici:

- Po modelu poticaj proizvodnji
- Po modelu ostalih vrsta novčanih potpora u poljoprivredi

6.3. Provedba Zaključka Vlade F BiH

Federalna direkcija robnih rezervi je zaključkom Vlade F BiH broj:381/22 od 24.03.2022. godine zadužena za raspodjelu dizel goriva iz federalnih robnih rezervi prema svim poljoprivrednim proizvođačima u F BiH koji ostvaruju pravo na federalnu ili županijsku potporu u biljnoj proizvodnji. Podjela goriva vršena je direktno iz cisterne distributera. Skupa s kolegom sam radio na organizaciji i podjeli goriva za poljoprivredne proizvođače općine Prozor-Rama. Ukupno pravo za preuzimanje goriva imalo je 110 korisnika i to 5 litara po dulumu, podjela je izvršena za 98. poljoprivrednih proizvođača a podijeljeno je 1560,8 litara dizel goriva,

6.4. Provedba naputka o načinu uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ.

Provedba naputka o načinu i uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ broj: 01-03-20-530/22 od 27.4.2022.god., općina Prozor-Rama zaprimila je 151 prijave za izlazak na teren za biljnu i animalnu proizvodnju;

Biljna proizvodnja:

Uvidom na terenu od strane ovlaštene komisije, 129 poljoprivredna proizvođača su ispunili propisane uvjete, sačinjen je zapisnik i upućen na daljnju obradu, dok 21 zahtjeva nije ispunjavalo uvjete spomenutog naputka.

a) Podizanje novi nasada šljiva 71 zahtjeva površine 12,86 ha, iznos 96.450,00 KM

b) Podizanje novi nasada oraha 2 zahtjeva površine 0,53 ha, iznos 3.975,00 KM

c) Proizvodnja stari nasadi (šljiva, jabuka, kruška) 40 zahtjeva površine 14.01 ha, iznos 23.970,00 KM

d) Proizvodnja malina stari nasadi 6 zahtjeva površine 0,15 ha, iznos 2.550,00 KM

e) Proizvodnja rajčice na otvorenom 3 zahtjeva 0,12 ha, iznos 2.660,00 KM

f) Proizvodnja crvenog luka 3 zahtjeva površine 1,12 ha, iznos 2.660,00 KM

g) Proizvodnja bijelog luka 1 zahtjeva površine 0,4 ha, iznos 880,00 KM

h) Proizvodnja graha na otvorenom 1 zahtjeva 0,2 ha, iznos 440,00 KM

i) Plastenička proizvodnja 1 zahtjev površine 0,12 ha, iznos 720,00 KM

j) Investiciona ulaganja 1 zahtjeva za sustav za navodnjavanje, iznos 727,00 KM

Animalna proizvodnja:

Oprašivači poljoprivrednih kultura-pčelarstvo

Po županijskom naputku o načinu i uvjetima za ostvarivanje potpore u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji za 2022. godinu, klijenti ostvaruju novčanu potporu za minimalno 20 te maksimalno 100 aktivnih pčelinjih društava.

Potpore za ovu vrstu proizvodnje iznosila je 12,00 KM po košnici. Na osnovu zaprimljenih zahtjeva utvrđeno je da se kod 53 klijenta nalazi ukupno 2314 košnica. Ukupan iznos isplaćen za ovu vrstu potpore 27.768,00 KM. Utvrđivanje broja košnica i podnošenje zahtjeva je realizirano uz podršku pčelarske udruge „Maslačak“.

Potpore hranidbe u ovčarstvu i kozarstvu

Pravo na novčanu podršku za hranidbu u ovčarstvu i kozarstvu imali su klijenti koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu potporu za Uzgoj rasplodne stoke-ovce i koze u 2022 godini i da mu je MPŠiV HNŽ sačinilo obračun novčane podrške i isti dostavilo FMPVŠ.

Udio podrške za hranidbu iznosi 7 KM za uzgoj rasplodne stoke ovce i koze. Po ovom pitanju svi proizvođači su obavješteni, pripremljeni obrasci- zahtjevi te istima pružena podrška u popunjavanju Za ovu vrstu potpore apliciralo je 61 korisnika za 5767 grla, sa ukupnim iznosom 40.369,00 KM.

Potpore hranidbe u uzgoju goveda u sustavu krava-tele

Pravo na novčanu podršku za hranidbu u uzgoju goveda u sustavu krava-tele imali su klijenti koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu podršku za Uzgoj goveda u sustavu krava-tele u 2022 godini i da mu je MPŠiV HNŽ sačinilo obračun novčane podrške i isti dostavilo FMPVŠ. Udio podrške za ovu vrstu proizvodnje iznosio je 90 KM po grlu. Za ovu vrstu potpore apliciralo je 6. proizvođača za 137 grla, ukupan iznos isplaćen 12.330,00 KM.

Potpora hranidbe u uzgoju krava prvotelki-rasplodne junice

Pravo na novčanu potporu za hranidbu krava prvotelki-rasplodne junice imaju klijenti koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu potporu i da mu je ovo Ministarstvo sačinilo obračun federalne novčane potpore te isti dostavilo FMPVŠ.

Podrška za ovu vrstu potpore iznosi 90 KM po grlu. Podnešena su 3 zahtjeva sa ukupnim brojem grla 20. iznos isplaćen 1.800,00 KM

6.5. Provedba Programa poticaja poljoprivrede i ruralnog razvoja, Općine Prozor-Rama

Temeljem Programa utroška sredstava za razvoj poljoprivrede sa kriterijima raspodjele i javnog poziva za prikupljanje zahtjeva za odabir korisnika za poticaj poljoprivrednoj proizvodnji, na području općine Prozor–Rama 2022. godine je poticano slijedeće:

1. Proizvodnja ramskog bijelog luka-češnjaka, 1.500,00 KM/ha.
2. Voćarska proizvodnja –podizanje novih nasada šljive, Projekt revitalizacije voćnjaka (sadni materijal, analiza zemlje i savjetodavne usluge)
3. Ratarska proizvodnja (pšenica, raž, ječam, heljda, zob, kukuruz i dr.), 500,00 KM/ha
4. Potpora proizvodnji kravljeg mlijeka, 0,10 KM/lit.
5. Potpora uzgoju muznih krava, i sustav krava tele, 150,00 KM/grlo
6. Subvencija za kapitalna ulaganja i ruralni razvoj, po poslovnom planu i ulaganju
7. Podrška poljoprivrednim udrugama
8. Potpora pojedinačnim projektima poljoprivrednika
9. Ovčarska i kozarska proizvodnja u sustavu federalnog poticaja, 5 KM/ rasplodno grlo
10. Ovčarska i kozarska proizvodnja koji nisu u sustavu federalnog poticaja, 10 KM/ grlo-osnovno stado
11. Obuka i edukacije poljoprivrednih proizvođača
12. Sudjelovanje u projektima fondova i većih razina vlasti
13. Subvencija veterinarskih usluga za analizu zdravstvenog stanja mliječnih krava i grla za tov

Potpora biljnoj proizvodnji

Proizvodnja ramskog bijelog luka-češnjaka

Zaprimljeno 3 zahtjeva koji su obrađeni u izvještajnom periodu;

- Ukupan površina nasada bijelog luka za poticaj ; 0,65 ha, ukupno isplaćeno poticaja za ovu proizvodnju; 975,00 KM.

Voćarska proizvodnja

Podizanje novih nasada šljive, jesenska sadnja 2022 -Projekt revitalizacija voćnjaka:

Općina je odobrila 63. zahtjeva poljoprivrednih proizvođača za nabavku sadnica šljive za jesensku sadnju, sa najviše dozvoljene sadnje do 0,2 ha. Podijeljeno je 5265 sadnica a ukupna površina zasađena 10,53 ha. Od strane Općine financiran je sadni materijal, savjetodavne usluge. Obrada zahtjeva za županijske poticaje će biti u 2023 godini jer sukladno nalogu jesenska sadnja pripada za poticaje naredne godine.

Ratarska proizvodnja (pšenica, raž, ječam, heljda, zob, kukuruz i dr.)

- Broj zahtjeva koji ispunjavaju uvjete; 36.

- Ukupan površina zasijanih žitarica 37,15 ha

- Ukupno za isplatu poticaja; 18.575,00 KM.

Potpore animalnoj proizvodnji

Potporu proizvodnji kravljeg mlijeka

Korisnici sredstava ovog javnog poziva mogu bit fizičke i pravne osobe (OPG, poduzeća i obrti) sa sjedištem u općini Prozor-Rama koji ostvaruju stočarsku proizvodnju kravljeg mlijeka i koji su isporučili otkupljivačima-prerađivačima.

Sredstva za potporu proizvodnji kravljeg mlijeka dodjeljivala su se proizvođačima mlijeka na području općine Prozor-Rama koji su ispunili uvjete za federalni poticaj. Općina Prozor-Rama poticala je ovu vrstu proizvodnje 0,10 KM/l po litru, najviše do 500,00 KM po prijavitelju/ mjesec. Za IV. kvartal 2021. godinu i za I., II., i III., kvartal 2022. godinu, i izvještajnom periodu obrađeno je ukupno 1 korisnika sa 4 zahtjeva. Za ovu vrstu potpore u 2022. godini uplaćeno je 6.000,00 KM (za 121 640 litara mlijeka).

Potpore uzgoju muznih krava i uzgoj sustav krava tele

Sredstva za potporu uzgoja muznih krava i uzgoj sustav krava tele, dodjeljivala su se svima proizvođačima mlijeka na području općine Prozor –Rama, i koji vrše proizvodnju govedeg mesa u sustavu krava tele u visini od 150,00 KM godišnje po grlu.

Za ovu vrstu potpore služba je zaprimila 204 zahtjeva, nakon terenskog rada, obilaska stočara utvrđeno je da kod podnosilaca zahtjeva nalazi ukupno 561 muzno grlo i grla u sustavu krava tele. Iznos isplaćen za ovu vrstu potpore je 84.150,00 KM

Osnovno stado ovaca iznad 50 i koza iznad 25 grla (poljoprivrednici koji ostvaruju federalni poticaj)

Sredstva za ovu vrstu potpore iznosila su 5 KM po grlu, poljoprivrednim proizvođačima koji ostvaruju Federalni poticaj, a kao dokaz uz zahtjev prilože zapisnik županijske komisije. Zaprimljeno 60 zahtjeva. Ukupan broj rasplodnih ovaca i koza 5.727 grla. Za ovu vrstu potpore predviđeno 28.635,00 KM.

Osnovno stado ovaca ispod 50 i koza ispod 25 grla (poljoprivrednici koji ne ostvaruju federalne poticaje)

Sredstva za ovu vrstu potpore iznosila su 10,00 KM po grlu osnovnog stada na osnovu podnesenog zahtjeva, utvrđenog stanja na terenu i zapisnika službe. Zaprimljeno 54 zahtjeva, ukupan broj ovaca i koza 1504 grla. Za ovu vrstu potpore predviđeno 15.040,00 KM.

Subvencija za kapitalna ulaganja i ruralni razvoj

Sredstva za subvencioniranje za kapitalna ulaganja i ruralni razvoj realizirana su kao novčana potpora po pojedinačnim zahtjevima i poslovnom planu za ulaganja: Investicije u poljoprivredno gospodarstvo-objekte, investicije u poljoprivredne strojeve za biljnu i stočarsku proizvodnju, nabavka osnovnog stada i proširenje stada, ostala ulaganja u poljoprivredu. Za ovu vrstu potpore podržano je 20 projekata pojedinačnih poljoprivrednika u ukupnoj vrijednosti 39.000,00 KM. Sa svima je potpisan ugovor i regulirane međusobne obveze.

Subvencija veterinarskih usluga za analizu zdravstvenog stanja mliječnih krava i grla za tov i bolesti stoke

Djelatnici Veterinarske stanice „SEMA-VET“ izvršili su dana 20.04.2022 god. dijagnostičko ispitivanje 149 krvnih seruma ovaca, 1 krvni serum koze, 1 krvni serum pasa i 4 krvna seruma goveda na zaraznu bolest bruceloze. Krvni serum 5. ovaca, 1. koze, 1. psa i 3. goveda dali su

pozitivan rezultat na brucelozu.

Djelatnici Veterinarske stanice „SEMA-VET“ izvršili su dana 12.12 2022.god. dijagnostičko ispitivanje 90 krvnih seruma ovaca na brucelozu od kojih je 8 uzoraka dali pozitivan rezultat.

Po rješenju Federalnog veterinarskog inspektora obavljena je eutanazija svih zaraženih životinja na brucelozu i neškodljivo zbrinjavanje zaraženi životinja.

6.6. Upis u Registar poljoprivrednih gospodarstava i Registar klijenata

U registar poljoprivrednih gospodarstava i registar klijenata u 2022. godini, upisano je 33 poljoprivrednih gospodarstava, pa je ukupno u RPG i RK upisano 868 obiteljskih gospodarstava i klijenata do kraja 2022. godine.

Svim poljoprivrednim proizvođačima koji su vršili promjene u RPG i RK pružena je pomoć prilikom popunjavanja obrazaca i dr. a njih je u 2022 godini bilo ukupno 359 koji su redovito prijavili promjene za tekuću godinu.

Na podešeni pismeni zahtjev poljoprivrednih proizvođača izdavane su 54 potvrde o upisu u RPG i RK. Potvrde su izdavane u različite svrhe i to prijave na javne oglase, dizanje kredita, registraciju teretnih vozila za vlastite potrebe u sklopu poljoprivredne proizvodnje i dr.

U Registra pčelara i pčelinjaka, (otpočeo sa upisom u 2019. godini), u 2022. godini upisano je 3 pčelara, a ukupno 64 pčelara i pčelinjaka.

Putem obavijesti, kontaktima i telefonski redovito obavještavamo sve poljoprivredne proizvođače koji žele ostvarivati poticaje da su obvezni do 31.3. tekuće godine, izvršiti promjene podataka u RPG RK kao i registar Pčelara u propisanim rokovima.

Pregled u RPG /RK kroz period od zadnjih 6 god.

God.	Upisani u RPG/RK	Promjene	Registar pčelara i pčelinjaka
2017	47	127	-
2018	75	201	-
2019	117	264	44
2020	82	303	10
2021	45	352	7
2022	33	359	3

6.7. Statistički podaci, planiranja i izvješća

Služba je u izvještajnom periodu obradila i prosljedila nadležnim institucijama slijedeća statistička izvješća:

Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ Mostar;

- Plan proljetne sjetve na području općine Prozor-Rama u 2022. godini.
- Podaci o stanju u biljnoj proizvodnji u 2021. godini.
- Izvješće o realizaciji proljetne sjetve u 2022.godini na području općine Prozor-Rama.
- Plan jesenje sjetve na području općine Prozor-Rama u 2022. godini.
- Izvješće o berbi strnih žita i berbi kukuruza za zrno u 2022. godini.
- Informacija o realizaciji jesenje sjetve u 2022.godini na području općine Prozor-Rama.

Federalnom zavodu za statistiku, Služba za statistiku HNŽ, Mostar :

- Izvješće o realizaciji proljetne i jesenje sjetve u 2022. godini na području općine Prozor-Rama
- Izvješće o ostvarenim prinosima/prirodima ranih usjeva i voća u 2022. godini
- Izvješće o ostvarenim prinosima/prirodima kasnih usjeva i voća i grožđa u 2022. godini
- Procjena brojnog stanja stoke i stočne proizvodnje za 2021. godinu, procjena se utvrđivala terenskim radom i radom u uredu
- Vrijednost subvencija koje su individualnim proizvođači dobili iz općinskog proračuna

6.8. Vođenje evidencije o poljoprivrednom zemljištu i projekti iz zemljišta;

Na temelju članka 128. stavak 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/09), i članka 44. Zakona o poljoprivrednom zemljištu HNŽ („Narodne novine HNŽ“ broj: 8/13) i Pravilnika o sadržaju i obliku obrazaca i načinu vođenja evidencije o poljoprivrednom zemljištu, ova služba vodila je evidenciju u obliku godišnjeg stanja prema dobivenim podacima iz katastra Općine i CZ, o obradivom i neobradivom poljoprivrednom zemljištu po katastarskim kulturama i klasama, o miniranim površinama te iste dostavljali nadležnom Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ.

Na obrascu br. 6. koji je poslan u Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ postoje podaci o ukupnoj miniranosti šumskog i poljoprivrednog zemljišta i ona iznosi 460.180 m². U 2022 godini deminirano je 130.401 m² šumskog i poljoprivrednog zemljišta. Za Projekt za sredstva proračuna HNŽ/K „Rekultivaciju zemljišta“, 2022. godine prijavljen je uspostava zemljišno-knjižne evidencije, izlaganje podataka premjera katastra za K.O. Ploča, kod Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ, za što je odobren iznos od 7.000,00 KM.

7. SAJAM POLJOPRIVREDE, PREHRANE I TURIZMA “DANI ŠLJIVE”

Petnaesti Sajam poljoprivrede, prehrane i turizma pod nazivom “DANI ŠLJIVE” održan je 19. i 20. rujna 2022. godine. Cilj je bio okupiti sve relevantne gospodarstvenike iz oblasti poljoprivrede, prehrane i turizma kako bi se pored promocije njihovi proizvoda stvorio ambijent za uspostavu bolje međusobne suradnje, otvaranje mogućnosti unapređenja proizvodnje i prezentiranje trenutačnih mogućnosti gospodarskih perspektiva uz nezaobilaznu suradnju sa znanstvenicima i znanstvenim institucijama. Na sajmu je sudjelovalo stotinjak izlagača. Mnogi poljoprivredni proizvođači sa područja naše Općine su svoje proizvode predstavili preko udruga čiji su članovi, kao i sportski klubovi.

U sklopu manifestacije je organizirana gastro ponuda Rame. Sajam je imao i humanitarni karakter tako da je sav prihod od ulaznica kao i od organizirane tombole namijenjen Udruzi roditelja djece s posebnim potrebama „Djeca nade“, a nagrade za tombolu su darivali izlagači i posjetitelji.

Na Sajmu je vršeno ocjenjivanje kvalitete sira, rakija, likera, dodijeljene su plakete za kvalitetu, plakete za kvalitetu gastro ponude, plakete za kvalitetu predstavljanja turističke ponude Rame i plakete za paletu proizvoda, dodijeljene su zahvalnice za sudjelovanje, uspješnu suradnju i pomoć u realizaciji sajma. Temeljem prijave manifestacija od značaja za našu općinu, financiranje Sajma su pomogli Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ sa 10.000,00 KM

Općina Prozor-Rama u sklopu 15. Sajma poljoprivrede, prehrane i turizma „DANI ŠLJIVE“, organizirala je okrugli stol na teme:

- Plastenička proizvodnja jagoda
- Turizam u destinaciji, razvojne pretpostavke

8. POMOĆ POLJOPRIVREDNIM UDRUGAMA I PROJEKTIMA

Poznajući značaj udruživanja poljoprivrednih proizvođača u udruge kako bi lakše ostvarili svoj cilj u proizvodnji i plasmanu proizvoda. Općina je pružala svaku pomoć registriranim poljoprivrednim udrugama kroz: financijsku potporu, pomoć pri kandidiranju određenih aplikacijskih programa, stručnu pomoć i povezivanje sa višim institucijama vlasti. Preko Ekološke udruge „EKO PLOD“ vršena je realizacija projekta Revitalizacija voćnjaka šljive i savjetodavnih usluga. Preko ove udruge vrši se praćenje stanja u poljoprivredi na području ove općine, te se daju prijedlozi za određena poboljšanja. Za svoj rad podržano je ribolovno društvo „Ramske vode“ koje im ovlasti zaštite ribljeg fonda u ribolovnim zonama Prozor-Rama.

II. Poslovi Odsjeka za financije, računovodstvo

U području Odsjeka financija obavljali su se poslovi:

- poslovi računovodstvenog evidentiranja, poslovi planiranja prihoda i plasmana financijskih sredstava
- poslovi izrade i praćenja izvršenja proračuna Općine
- izrađivali analize, planove i izvješća iz oblasti financija i računovodstva, priprema proračuna i godišnji obračuna,
- pratili ostvarivanje proračuna, pripremali odgovarajuće financijske akte, vodili knjigovodstvene evidencije nekretnina i druge imovine u vlasništvu Općine.
- obavljali poslove naplate komunalne naknade i naknade za korištenje građevinskog zemljišta, te obavljali druge upravne, stručne i druge poslove vezane za financijsko-materijalno poslovanje Općine .
- vršili obračune plaća i naknada za djelatnike Općine, općinske vijećnike, po projektima prekogranične suradnje.

U sklopu priprema za izradu proračunskih dokumenata Odsjek je blagovremeno proveo potrebne aktivnosti oko utvrđivanja i predlaganja proračuna za 2022. godinu. Odsjek je po ovim poslovima redovito davao izvješća nadležnim institucijama, FIP-u, Ministarstvu financija HNŽ/K, Federalnom Ministarstvu financija, Statistici.

- uspostava sustava Jedinственог регистра o isplatama gotovinskih naknada fizičkim osobama na koje se ne uplaćuju doprinosi,
- retrogradni unos podatka građana koji su primali naknade u 2019., 2020. i 2021. godini,
- svakodnevna obrada Zahtjeva građana te unos podataka o isplatama naknada u Jedinственог регистар sukladno Zakonu,
- komunikacija sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike po pitanju Jedinственог регистра.

Dana 27.12.2022. Općini Prozor – Rama izvršena je najava Ureda za reviziju institucija FBiH za financijsku reviziju Općine Prozor – Rama za 2022. godinu.

III. OSTALE AKTIVNOSTI SLUŽBE

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije sudjelovala je i u drugim aktivnostima, od kojih je tijekom 2022. godine potrebno naglasiti: aktivnosti oko monitoringa Strategije razvoja Općine 2011.-2020./21., pripreme za izradu Strategije 2021.-2027. i aktivnosti vezane za poboljšanje proračunskih prihoda općine Prozor – Rama.

Također se, zajedno sa Općinskom Pravobraniteljicom, rukovođeno od strane Načelnika, sudjelovalo u aktivnostima oko primjene odgovarajućih zakonskih rješenja za plaćanje naknada za korištenje hidroakumulacijskih objekata.

Sudjelovanje u pripremama materijala za sjednice općinskog vijeća Prozor – Rama

1. Prijedlog Odluke o utvrđivanju prava i dodjele jednokratne novčane pomoći za novorođeno dijete u 2022.godini,
2. Davanje Suglasnosti na Ugovor o potpori zapošljavanja po projektu tvornice „GS - RAMA“ d.o.o. Prozor – Rama,
3. Prijedlog Odluke o davanju Suglasnosti na kreditno zaduženje JKP „Vodograd“ d.o.o. Prozor – Rama,
4. Izvješće o izvršenju Proračuna općine Prozor – Rama za razdoblje 1.1. – 31.12.2021.godine sa Izvješćem o korištenju sredstava pričuve za period 1.1. – 31.12.2021.godine,
5. Izvješće o radu Općinskih službi za upravu za 2021. godinu:
 - a) Službe za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije,
6. Prijedlog Rješenja o imenovanju članova Skupštine JP „Radio – Rama“ d.o.o. Prozor – Rama,
7. Prijedlog Odluke o odobravanju prenamjene budžetskih sredstava,
8. Izvještaj o implementacije Strategije razvoja općine Prozor – Rama za period 2011. – 2021. godine,
9. Izvještaj o stanju rješavanju predmeta upravnog postupka po Službama za upravu općine Prozor – Rama u 2021.godini,
10. Informacija o stanju naplate koncesijske naknade u Općini Prozor – Rama za 2021.godini,
11. Informacija Općinske službe o radu i financijskom poslovanju JP „Radio -Rama“ d.o.o. u 2021.godini,
12. Informacija Općinske službe o radu i financijskom poslovanju JP „Vodograd“ d.o.o. u 2021.godini,
13. Informacija Općinske službe o radu i financijskom poslovanju poduzeća „Javni prijevoz“ d.o.o. Prozor – Rama za 2021.godinu
14. Informacija Općinske službe o radu i financijskom poslovanju „Agencije za lokalni razvoj“ d.o.o. Prozor – Rama,
15. Izvješće o izvršenju Proračuna općine Prozor – Rama za period 01.01.-31.3.2022.godina,
16. Informacija o stanju poljoprivrede i provedenim poticajnim mjerama na području općine Prozor – Rama,
17. Informacija o stanju i razvojnim mogućnostima turizma na području općine Prozor – Rama,
18. Informacija o stanju i zaštiti okoliša na području općine Prozor – Rama,
19. Informacija proračunskih korisnika o korištenju sredstava Proračuna u 2021.godini (19 korisnika),
20. Informacija o stanju gospodarstva i oblasti zapošljavanja u općini Prozor – Rama,
21. Informacija o stanju i korištenju energije iz obnovljivih izvora (male HE, sunčeva energija, energije vjetra), na području općine Prozor - Rama,
22. Prijedlog Odluke o zaduženju za financiranje kapitalnih investicija u obliku dozvoljenog prekoračenju po transakcijskom računu općine Prozor – Rama,

23. Izvješće o izvršenju Proračuna općine Prozor – Rama za period 1.1. – 30.6.2022.godine sa Izvješćem o korištenju sredstava pričuve za period 1.1. – 30.6.2022. godine,
24. Informacija o izvršenoj privatizaciji i njenim posljedicama na gospodarstvo u općini Prozor – Rama,
25. Izvješće o izvršenju Proračuna općine Prozor – Rama za period 1.1. – 30.9.2022.godine,
26. Informacija o realizaciji Programa poticaja za zapošljavanje,
27. Prijedlog Izmjena i dopuna Proračuna općine Prozor – Rama za 2022.godinu,
28. Prijedlog Proračuna općine Prozor – Rama za 2023.godinu,
29. Prijedlog Odluke o izvršavanju Proračuna općine Prozor – Rama za 2023.godinu,
30. Prijedlog Odluke o financiranju deficita iz gotovinskog toka,
31. Prijedlog Izmjena i dopuna Proračuna općine Prozor – Rama za 2022.godinu,
32. Prijedlog Proračuna općine Prozor – Rama za 2023.godinu,
33. Prijedlog Odluke o izvršavanju Proračuna općine Prozor – Rama za 2023.godinu,
34. Prijedlog Odluke o financiranju deficita iz gotovinskog toka,
35. Prijedlog Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Prozor – Rama,

Sudjelovanje u pripremi i drugih informacija i odluka vezanih za ostale službe Općine.

Šef Službe
Josip Juričić, dipl.oec.v.r.